

Tips til indretning af sygestier og håndtering af syge dyr

Af Tina Birk Jensen, Lisbeth Ulrich Hansen og Joachim Glerup Andersen, Seges Svineproduktion.

Fokus på korrekt håndtering af syge og tilskadekomne dyr er både god dyrevelfærd og god økonomi.

Hvis en gris bliver syg eller får en skade, og det vurderes, at den ikke kan klare sig i sin oprindelige sti, skal den sættes i en sygesti, hvor den har en chance for at komme sig og uhindret kan få adgang til foder og vand. Grisen skal i sygestien behandles efter dyrlægens anvisninger.

Når en gris er sat i sygesti, er det vigtigt, at man har en gennemtænkt plan for den enkelte gris og har overvejet, hvor mange gange om dagen grisen skal tilses og behandles. Det er også vigtigt at tydeliggøre, hvem der har ansvaret for at passe den syge gris og i tilfælde af manglende bedring, hvem der har ansvaret for aflivning.

Indtjening: Tilstrækkelig med velindrettede sygestier, et målrettet tilsyn og håndtering af syge dyr øger indtjeningen i både so- og slagtesvinebesætninger.

Til hver sygesti skal der være et skema, hvor det noteres, hvornår den enkelte gris er sat ind i sygestien, hvad grisen er behandlet med, og hvad den daglige status er.

Den praktiserende dyrlæge kan hjælpe med at vurdere, hvornår der kan forventes en bedring af grisen, og hvornår grisen, i tilfælde af manglende bedring, skal aflives.

Det er vigtigt at få aflivet grise, der ikke kommer sig. Rettidig aflivning af grise i sy-

Tips til hvordan en forbedret sygesti, etableret på spaltegulv, kan etableres. Læg mærke til hullerne i måtten, som sikrer et tørt leje. Solide måtter med huller iboret, færre end på foto, kan også fungere.

gestierne er god velfærd for dyrene og skaber plads til andre grise, der har behov for opstaldning i sygesti for at komme sig.

Sygestier til søer

Forsøg og erfaringer har vist, at der som minimum bør være sygestier svarende til tre til fem procent af stipladserne til løsgående drægtige søer.

Hvis de drægtige søer skal konkurrere om foderet (gulvfodring, vådfodring i langkrybbe), bør der være sygestier svarende til 10 procent af stipladserne. Der er et lovkrav om sygestier svarende til 10 procent af stipladserne til løsgående drægtige søer.

Eftersom drægtige søer, der skal i sygesti, ofte har ben-

ler klovproblemer, er det oplagt at placere sygestierne tæt på drægtighedsstien eller endnu bedre inde i drægtighedsstien. Ligeledes skal der være stier med mulighed for individuel opstaldning til f.eks. søer fra farestalden med udskudt endetarm.

Lovgivningen stiller krav om, hvordan sygestien skal indrettes: Der skal være et større areal pr. dyr end i almindelige stier, en del af stien skal være med blødt leje, og endelig skal dyret have mulighed for at køle sig/få tilført varme.

Sygestier i forbedret version til smågrise og slagtesvin

Ud over lovkrav er der også en række erfaringer til, hvordan du etablerer sygestier til vækstgrise, for at de fungerer endnu bedre.

Slagtesvin med navlebrok kan med succes opstaldes i stier, som er indrettet specielt til dette. Stierne indrettes med en bjælke på tværs ved lejearealet. Bjælken er typisk af træ, ca. 15 cm høj og med afrundede kanter.

Samtidig etableres i lejearealet en tyk savsmulds-måtte. Måtten af savsmuld beskytter grisenes navlebrok, så der ikke opstår sår. Der skal være nok af disse stier for, at grisene tidligt kan sættes i stien og på den måde forebygge problemer.

Til smågrise og slagtesvin bør 2,5 pct. af stipladserne være sygestier.

God økonomi i sygestier

En målrettet indsats kan sik-

Eksempel på sygesti til søer. Stien er indrettet med et leje (halm) og spaltegulv med overbrusning i godearealet.

Detalje fra lejet i sygesti til søer. Under halmen er der etableret spaltegulv for at dræne fugt fra. I gødningskanalen er der etableret linespil.

En velfungerende sygesti med justerbar overdækning og varmelampe. Overdækning skal kunne justeres fra 50 til 100 cm i åbningshøjde.

re, at ca. 80 pct. af de syge dyr kan vende tilbage som produktionsdyr. Dermed undgås et tab på op til 100 kr./årsso, 2 kr./smågris og 4,50 kr./slagtesvin.

For at opnå denne gevinst skal det daglige arbejde med tilsyn og håndtering af syge dyr være systematisk og målrettet.

Når den erfarne medarbejder finder et dyr, der ikke trives, skal behandlingen begynde med det samme – også selvom det er ferie eller weekend.

De specifikke krav til indretning af sygestier findes på www.svineproduktion.dk.

OPTIMERET FODRING DRIFTSSIKKERHED BETJENINGSVENLIGHED

Gestal 3G

Innovativt system til fodring af drægtige søer i grupper

Gestal SOLO

Vælg det bedste fodringssystem til din diegivende so

Feeder til smågrise

Til supplerende fodring af pattede grise i farestalden

Nye produkter fra Domino. Kontakt os for besøg.

DOMINO

Tlf. 7690 4120 · domino@domino.dk · www.domino.dk